

Begäran om utlåtande om regeringens proposition om genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt

Inledning

Inrikesministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till genomförande av de rättsakter som bildar EU:s migrations- och asylpakt (SM032:00/2024).

Inrikesministeriet tillsatte den 15 oktober 2024 ett lagstiftningsprojekt för att bereda de lagstiftningsändringar som det nationella genomförandet av EU:s nya migrations- och asylpakt (den s.k. pakten) förutsätter.

Syftet med propositionen är att genomföra de ändringar i den nationella lagstiftningen som förutsätts i de rättsakter som bildar pakten. I denna proposition föreslås det att utlänningslagen, lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel, lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen, lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet, lagen om främjande av integration, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning, lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete, straffregisterlagen, lagen om verkställighet av böter, lagen om Migrationsverket, lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket, lagen om privata säkerhetstjänster och barnskyddslagen ändras.

Lagarna avses träda i kraft den 12 juni 2026.

Bakgrund

Genomförandet samordnas med målen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Det föreslås att det nationella handlingsutrymmet allmänt används i enlighet med målet i regeringsprogrammet så att missbruk av asylsystemet förebyggs och asylopolitiken skärps, vilket också innebär att de som fått avslag på sin ansökan ska avlägsna sig ur landet eller avlägsnas ur landet mer effektivt. Genom förslagen fullföljs också föresatsen i regeringsprogrammet om att Finlands system för asylsökande effektiviseras och dess kvalitet utvecklas. Genom propositionen genomförs dessutom regeringsprogrammets mål för mottagningsverksamheten.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att föreslå de nationella författningsändringar som behövs för att genomföra pakten nationellt. Eftersom en stor del av rättsakterna är direkt tillämpliga förordningar, föreslås det i propositionen att den överlappande nationella lagstiftningen upphävs. I fråga om bestämmelser som innehåller nationellt handlingsutrymme föreslås både ny nationell lagstiftning och ändring av den gällande lagstiftningen. Nationellt handlingsutrymme ingår i synnerhet i fråga om behöriga myndigheter, prövning av ansökningar om internationellt skydd, rättshjälp, sökande av ändring och mottagningstjänster. Största delen av de föreslagna lagändringarna gäller utlänningslagen och lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Svarsanvisningar för mottagare

Också instanser som inte nämns i sändlistan är välkomna att lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/27731/2024).

Om det inte är möjligt att använda utlatande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratorskontor per e-post på adressen: kirjaamo.sm@gov.fi eller per post till adressen: Inrikesministeriet, PB 26, 00023 Statsrådet. I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/27731/2024. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, identifieringskod SM032:00/2024). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlatande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlatande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlatande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Vi ber remissinstanserna följa närmare anvisningar som ges under punkten Begäran om utlåtande.

Tidtabell

Remisstiden har förlängts med en vecka. Utlåtandena ska lämnas in senast den 9 februari 2026.

Även om remisstiden delvis infaller under en semesterperiod, är det inte möjligt att förlänga den. Genom den föreslagna lagstiftningen genomförs nationellt EU-lagstiftning som ska vara i kraft den 12 juni 2026. Omfattningen av den EU-lagstiftning som ska genomföras har krävt omsorgsfull och omfattande beredning i statsrådet, och därför är det nödvändigt att reservera tillräckligt med tid också för riksdagsbehandlingen.

Beredare

Lagstiftningsråd Sanna Montin, tfn. 0295 488 314, sanna.montin(at)gov.fi

Specialsakkunnig Tiina Järvinen, tfn. 0295 488 625, tiina.jarvinen(at)gov.fi (mottagande)

Specialsakkunnig Miira Mikonsaari, tfn. 0295 488 309, miira.mikonsaari(at)gov.fi (mottagande)

Överinspektör för gränsbevakningsfrågor Jouni Pulkkinen, tfn. 0295 421 610, jouni.pulkkinen(at)raja.fi (screening)

Länkar:

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM032:00/2024> - Linkki hankesivulle

<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM032:00/2024> - Länk till projektportalen

Bilagor:

[Pakti-HE_luonnos_lausuntokierros_19122025.pdf](#)

[Pakt RP_huvudsakliga innehåll.pdf](#)

[Pakt RP_screening - förslag som gäller Åland.pdf](#)

[Pakt RP_Företrädare - förslag som gäller Åland.pdf](#)

[Pakt RP_Lagförslag_1-15.pdf](#)

Sändlista:

Ahvenanmaan maakuntahallitus

Amnesty International

Diakonissalaitos

Digi- ja väestötietovirasto

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Elinkeinoelämän keskusliitto

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon hyvinvointialue
ETU - edustajat turvapaikanhakijalapsille ry
Euroopan krimininaalipolitiikan instituutti HEUNI
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki
Helsingin poliisilaitos
HUS
Hyvinvointiala Hali ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hämeen ELY-keskus
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Julkiset Oikeusavustajat ry
Juristiliitto - Jursiförbundet
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
KEHA-keskus
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskusrikospoliisi
Kommunernas socialtjänst k.f.
Korkein hallinto-oikeus
Kotimajoitusverkosto
Kuntaliitto
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin ELY-keskus
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maahanmuuttovirasto
Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry
MIELI ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeuspalveluvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pakolaisneuvonta ry
Pelastakaa lapset ry
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue

Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Poliisihallitus
Poliisin ja Rahan henkilöstö JHL ry
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päällystöliitto ry
Rajaturvallisuusunioni ry
Rikosuhripäivystys
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan hyvinvointialue
Siirtolaisinstituutti
Sisäministeriön poliisiosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Konepäällystöliitto SKL ry
Suomen Punainen Risti
Suomen Yrittäjät
Syyttäjälaitos
Terveiden ja hyvinvoinninlaitos
Tietosuojavaltuutettu
Tulli
Tullivirkamiesliitto ry
Tuomioistuinvirasto
Turun hallinto-oikeus
Turvapaikanhakijoiden tuki ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
UNHCR Pohjoismaiden toimisto
Unicef
Upseeriliitto ry
Uudenmaan ELY-keskus
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vastaanottokeskukset ja ryhmäkodit
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Yhteiset lapsemme ry

Närmare anvisningar för att lämna utlåtanden

Remissinstanserna ombeds bedöma propositionen enligt de teman som ges nedan. Vi ber er följa samma teman också i de utlåtanden som lämnas till inrikesministeriet via registratorskontoret eller VAHVA-systemet.

Vi ber er bedöma de viktigaste förslagen, förslagets konsekvenser och förslagets överensstämmelse med grundlagen separat i enlighet med de teman som ges nedan. Vi ber er beakta att det av utlåtandet tydligt ska framgå vilken punkt i propositionen kommentaren eller observationen hänför sig till. Under punkten "allmänna kommentarer" under respektive tema kan det framföras kommentarer om de ändringar som hänför sig till temat i fråga och som enligt er bedömning inte direkt berör någon av rubrikerna under temat. Utlåtandet behöver inte gälla hela propositionen, utan det kan också gälla ett enskilt tema.

Allmänna kommentarer om hela propositionen kan framföras under punkten "Övriga kommentarer om propositionen".

Inget att yttra

Inget att yttra – konstaterande

Screening

Allmänna kommentarer om screeningförfarandet

Myndigheter och myndigheternas arbetsfördelning

Screeningmyndigheternas befogenheter

Närvaro vid screeningen av den som ska screenas

Oberoende övervakningsmekanism för de grundläggande rättigheterna för screening och gränsförfarande

Behandling av personuppgifter

Eurodacsystemet

Ändringar som gäller Eurodacsystemet

Förfaranden för internationellt skydd

Allmänna kommentarer om förfarandena

Förfarandets inledande skeden

Kostnadsfri rättslig rådgivning/rättshjälp i förvaltningsförfarande

Undantag från rätten att vistas på finskt territorium under prövningen av ansökan

Säkra länder

Ändringssökande (besvärstider, besvärsförbud och tidsfrister för domstolarna)

Ansökningar om internationellt skydd av medborgare i Europeiska unionen

Asylsökandes rätt att arbeta

Ändring av asylsökandes rätt att arbeta

Ändring av direktivet om varaktigt bosatta

Ändring av direktivet om varaktigt bosatta

Mottagande

Allmänna kommentarer om mottagandet

Mottagare av mottagningstjänster och hur länge mottagningstjänster tillhandahålls

Mottagningstjänster (identifiering, mottagningspenning, hälso- och sjukvård för personer som får tillfälligt skydd, retroaktivt uttag av avgifter för mottagningstjänster)

Begränsningar och indragning av mottagningstjänster (sänkning av mottagningspenning, indragning av mottagningstjänster)

Begränsning av rörelsefriheten (geografisk anvisning, begränsning av rörelsefriheten)

Förslagets konsekvenser för offer för människohandel

Företrädersystemet för barn utan vårdnadshavare

Föreslagna ändringar i företrädersystemet, mottagningslagen

Föreslagna ändringar i företrädersystemet, integrationslagen

Hälso- och sjukvårdslagen

Föreslagna ändring av hälso- och sjukvårdslagen

Övriga ändringar

Kommentarer om andra ändringar som inte hänför sig till ovan nämnda teman

Övriga kommentarer om propositionen

Allmänna kommentarer om hela propositionen

Hulkkonen Minna
Sisäministeriö

Montin Sanna
Sisäministeriö